

Repons Direksyon BID la voye apre Demann ki al jwenn Mekanis Konsiltasyon Endepandan ak Envestigasyon (MICI-BID-HA-2017-0114) nan sa ki gen arevwa ak “Pwogram Enfraestrikti Pwodiksyon an” (HA-L1076, HA-L1055, HA-L1081, ak lòt¹

1. Pwogram Enfraestrikti Pwodiksyon an - Rapèl

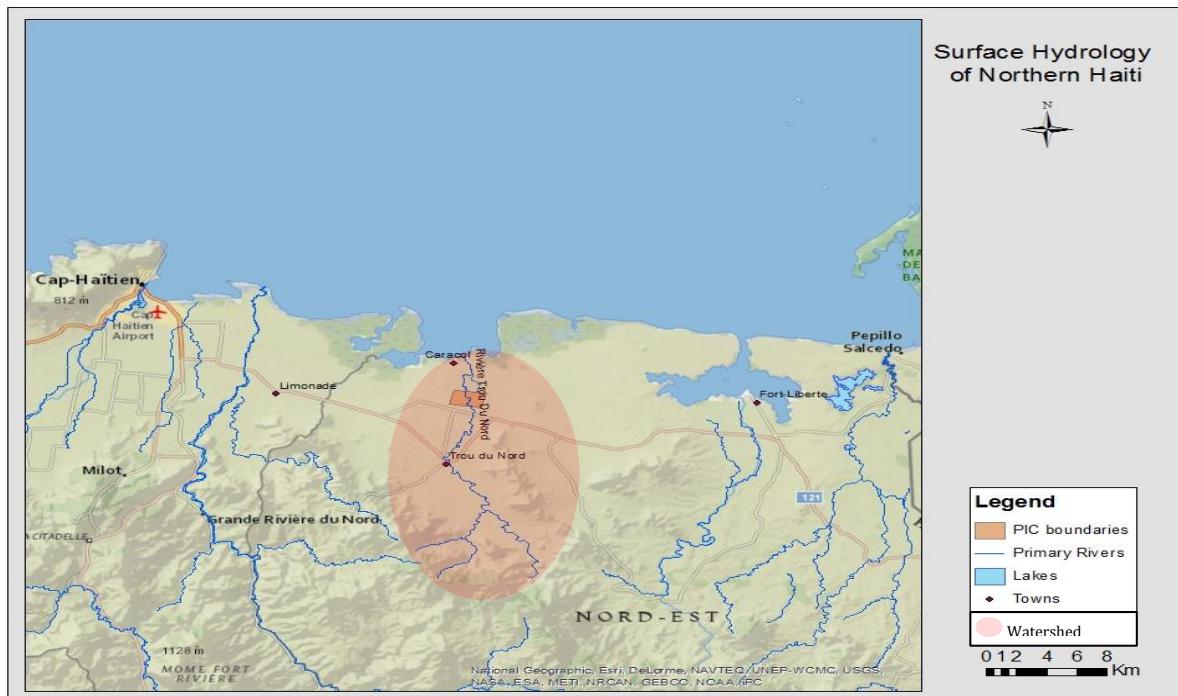
- 1.1 Pwogram Enfraestrikti an, pwojè HA-L1055 (premye operasyon nan yon seri senq (5) don k ap finanse PEK endistriyèl Karakòl la (pwogram lan") demare lè Gouvènman ayisyen an, Depatman Deta Etazini (US-DOS) ak Bank entèameriken pou Devlopman (BED) siyen yon akò (septanm 2008), pou bati yon PEK endistriyèl nan mitan rejon Nò peyi a, nan kad yon politik desantralizasyon pou kreye lòt sant aktivite ekonomik nan peyi a. Objektif prensipal konstriksyon PEK endistriyèl sa a, se takle pi gwo pwoblèm k ap bloke envestisman prive yo, mete sou pye yon PEK endistriyèl ki gen sekirite, ki byen administre, k ap byen fonksyone e ki byen jere. Sa vle di: (i) yon enfraestrikti modèn ak batiman faktori pou lwe konpayi; (ii) yon bon jan sèvis publik (dlo, pwòpte ak elektrisite); (iii) sipò lojistik, wout ak sekirite ki pou facilite aktivite enpôtasyon ak ekspòtasyon.
- 1.2 Apre li fin egzamine diferan opsyon pou konstriksyon PEK la, (konsilte seksyon 3.18 ak 3.20 pou plis detay sou ki jan desizyon yo pran), Gouvènman ayisyen an deside bati yon PEK endistriyèl 250 ekta nan Chabert, nan Komin Karakòl (Gade figi 1). Konstriksyon PEK Endistriyèl Karakòl la (PEK) demare nan dat 28 novanm 2011, anba direksyon Ministè Ekonomi ak Finans (MEF) atravè Inite Teknik Egzekisyon (ITE). PEK Endistriyèl Karakòl la (PEK) la koumanse fonksyone nan 31 mas 2012² sou direksyon ITE a³ e nan 1ye me 2014, Sosyete Nasyonal Pak Endistriyèl yo (SONAPE) asime reskonsablite travay ak aktivite ki te gen pou wè ak jesyon ak fonksyònman PEK la, eksepte jesyon izin dlo sal domestik la, reparasyon defo yo ta ka jwenn nan travay la pandan peryòd garanti enfraestrikti ak reparasyon domaj ki ta ka rive pandan konstriksyon an. ITE a rete reskponsab tout aktivite ki gen pou wè ak konstriksyon ak sipèvizon konstriksyon PEK la.

---

¹ Dapre sa nou konprann, Demann lan kouvari pwojè prensipal sila yo: : HA-L1055, HA-L1076, HA-L1081, HA-L1091 ak HA-L1101.

² Premye lokatè a koumanse fonksyone nan PEK la nan dat sa a.

³ ITE ak SONAPI siyen yon Memorandòm Akò (MA) nan dat 23 fevriye 2011 . Dapre dokiman sa a, ITE te genyen pou jere operasyon PEK la pou yon peryòd inisyal 18 mwa. Yon amandman MA vin pwolonje peryòd sa a. An plis, MEF ak SONAPI siyen yon lòt amandman pou dekri plis an detay wòl ak reskonsablite nan egzekisyon an.

Figi 1 – Etid dlo sifas nan Nò Ayiti ak limit PEK la

- 1.3 Premye operasyon BED la fè pou sipòt PEK la “Pwogram Enfrastrikti” (HA-L1055; 2552/GR-HA) , se te yon don pou yon valè \$55 million, ki te apwouve nan 25 jiyè 2011. Li te gen pou finanse: (i) premye enfrastrikti PEK la, ak yon mi ki fè tou teren an, yon izin tretman dlo⁴, yon izin tanporè pou trete fatra domestik, yon wout pou antre sou teren an, 1.5 km wout enteryè ak lòt rezo sèvis piblik; (ii) 4 batiman endistriyèl; (iii) yon batiman administrasyon, yon dòtwa 45 chanm ak yon gwo kantin; (iv) mezi ak etid pou diminye konsekans sou anvirònman ak kondisyon sosyal yo; ajoute sou sa yon Evalyasyon ansanm konsekans yo (EAK)⁵; (v) yon plan konpansasyon pou popilasyon ke pwojè a afekte (PPA). 100% lajan pwojè sa a debouse dejá. (Konsilte tablo 1)
- 1.4 Nan 12 septanm 2011, BED la te apwouve dezyèm operasyon “Pwogram Enfrastrikti Pwodiksyon” (HA-L1076; 2779/GR-HA). Dezyèm don \$50 milyon sa a te pou finansman: (i) kat (4) lòt batiman endistriyèl; (ii) kat (4) batiman pi piti pou sèvis piblik (pou resevwa chodyè yo, yon sèvis lavay endistriyèl, ak 2 kantin); (iii) yon izin pèmanan pou trete dlo sal , ak yon lòt enstalasyon pou jere fatra; (iv) yon konpayi jesyon operasyon ak antretyen, ak yon jeran pou anvirònman, lasante ak sekirite andedan PEK la; (v) sipò pou yon sistèm transpò travayè yo; (vi) lòt etid sou kondisyon sosyal ak anvirònman epi mezi pou diminye konsekans yo, san blyie sipò pou konstriksyon yon pak nasyonal pou pwoteje Karakòl; e (vii) ti envestisman nan reyon iben yo nan vil ki tou pre PEK la. 89.42 pou san (89.42%) lajan don sa a debouse dejá. (Konsilte Tablo 1).

⁴ Li konsevwa pou bay dlo endistriyèl ak dlo pou bwè pou PEK la.

⁵ Konsilte: <http://www.iadb.org/projectDocument.cfm?id=37301065>.

- 1.5 Se nan 16 desanm 2013 BED la te apwouve twazyèm operasyon “Pwogram Enfrastrikti Pwodiksyon” (HA-L1081; 3132/GR-HA). Twazyèm don sa pou yon valè \$40.5 milyon te finanse: (i) konstriksyon lòt batiman endistriyèl, kantin pou travayè ak batiman pou lòt sèvis, wout enteryè ak rezo sèvis publik andedan PEK la, (ii) ti pwojè travay sivil andeyò PEK la (sitou wout ki pou mennen nan kèk lòt vil ki tou pre), (iii) etid ak sipò pèmanan pou jesyon PEK la. 70.55% lajan don sa a debouse deja (Konsilte Tablo 1)
- 1.6 Katriyèm operasyon “Pwogram Enfrastrikti Pwodiksyon III” te divize an de (2) don (HA-L1091 ak HA-G1035; 3384/GR-HA ak GRT/HR-15509-HA) ke Bank la te apwouve nan 11 desanm 2011 ak 3 mas 2016. Valè total la ki te rive \$70 milyon te finanse: (i) lòt batiman endistriyèl, sèvis publik ak sèvis sosyal (sa vle di kantin ak dòtwa); (ii) ekspansyon batiman enfraestrikti ak ekipman PEK la; (iii) ti pwojè iben nan kominote ki nan zòn PEK la; (iv) sipò pou SONAPE ki pou ede finanse operasyon ak jesyon PEK la. Pou koulye a, 92.18% lajan an debouse deja (Konsilte Tablo 1)..
- 1.7 Se nan 14 desanm 2015 senkyèm operasyon “Pwogram Enfrastrikti Pwodiksyon IV” (HA-L1101; 3623/GR-HA) ke Bank lan te apwouve don sa a pou yon valè \$41 milyon pou finanse yon lòt ekspansyon PEK la (batiman ak lòt enfrastrikti), sitou pou fè suivi ak plan ekspansyon lokatè ki pi enpòtan an. Sa vle di: (i) gwo batiman pou faktori (11,776 m² chak) ki ka reskonsab aktivite endistriyèl yo, yon kantin ak de (2) pyès pou chodyè yo; (ii) ekspansyon enfrastrikti PEK la ak ekipman (ekspansyon wout enteryè yo ak rezo dlo pou bwè ak drenay); (iii) travay sivil pou pwoteksyon Rivyè Twoudinò kote li travèse PEK la; (iv) sipèvizon ay sivil. Pou katriyèm operasyon an menm, I ap finanse tou sipò pou operasyon SONAPE (\$1.3 milyon). Konsilte Tablo 1 pou plis detay.

No. operasyon an	Non operasyon an	Dat apwobas yon an	Dat resevwa li	Kantite lajan don an (milyon)	Debousman (%)	Balans ki pa debouse (\$ milyon)
HA-L1055 2552/GR-HA	Pwogram Infrastruktim	07/25/11	10/7/11	55	100%	0
HA-L1076 2779/GR-HA	Infrastruktipwodiksyon	09/13/12	01/31/13	50	89.42%	5.29
HA-L1081 3132/GR-HA	Infrastruktipwodiksyon Infrastruktipwodiksyon II	12/13/13	05/14/14	40.5	92.38%	3.09

No. operasyon an	Non operasyon an	Dat apwobasan an	Dat li resevwa	Kantite lajan don an (milyon)	Debousman (%)	Balans ki pa debouse (\$ milyon)
HA-L1091 3384/GR-HA	Enfraestrikti pwodiksyon III	12/11/14	08/24/15	70.3 (55 +15.3 US co-finansman)	70.55%	20.7
HA-L1101 3623/GR-HA	Enfraestrik tip wodiksyon En frastrikti pwodiksyon IV	12/14/15	Panko aksepte	41	0%	41

Tablo 1 – Eta Operasyon PEK la

- 1.8 Pou koulye a, lajan an panko koumanse debouse pou dènye operasyon PEK la (HA-L1101) e SONAPE panko koumanse resevwa lajan pou operasyon anvan an (HA-L1091) paske panko gen otorizasyon pou sa. Sityasyon sa a rive paske SONAPE pa respekte dispozisyon espesifik sou anvirònman, kondisyon sosyal yo, lasante ak sekirite (ESHS) ki nan kontra akò pou don an 3384/GR-HA (HA-L1091) e 3623/GR-HA (HA-L1101).⁶ Gen yon Plan Aksyon⁷ ki te prepare nan mwa dawout 2016 pou reponn tout kondisyon sa yo, men poutèt reta nan egzekisyon li, Bank lan blije pa aksepte bay otorizasyon pou tou de don yo.
- 1.9 Nan dat 31 desanm 2016, PEK la dispose yon espas endistriyèl ki gen plis pase 165 000 m². Pandan mwa desanm 2016, SONAPE siyen 7 akò lokasyon ak faktori rad, penti, sisal, pafen ak tekstil. Kantite travayè nan PEK la ogmante rapid rapid depi li la koumanse aktivite li nan fen mwa mas la ; jodya, li anplwaye 10,900 travayè (pami yo 989 antreprenè ak moun ki bay sèvis), 60% pami yo se fanm.⁸ PEK la gen yon sèvis transpò ki mennen apeprè 8 500 moun nan travay yo chak jou⁹; li louvri sis (6) estasyon nan vwazinay Twoudinò, Karakòl, Limonad, Terye Wouj, Kap Ayisyen ak Fò Libète, pou l kapab rekrite travayè lokal; li gen enstalasyon ki ka bay dlo, elektrisite e ki kapab trete dlo sal (depi 24 jiyè 2014, li gen yon izin ki ka trete an pèmanans dlo sal domestik; se premye izin konsa ann Ayiti.) USAID gen yon izin 10MW ki non sèlman bay PEK la kouran, men 8 800 kliyan k ap viv nan minisipalite nan zòn lan.
- 1.10 ITE, SONAPE ak lòt ajans kle gouvènman an (tankou Komite entèministeryèl pou eksplwatasyon teritwa a ak Ministè anvirònman), te jwen bon jan sipò nan men BED pou takle pwoblèm anvirònman, sosyal, lasante ak sekirite ki gen pou wè ak

⁶ En patikilye, (i) Aplikasyon pa prese kèk dokiman kle sistème jesyon ESHS la; (ii) jesyon enkorèk enstalasyon tanporè pou tretman fatra, (iii) aplikasyon pa prese plan jesyon fatra danjere, (iv) aplikasyon pa prese yon sistèm founiti korék manje, (v) aplikasyon pa prese yon plan reyakson ijan.

⁷ Plan Aksyon an kouvri inisyativ espesifik ke SONAPE bezwen lanse pou miyore repons ijan yo, jere fatra yo, ankouraje patisipasyon patnè yo ak mekanis reklamasyon an, transpò, ak sekirite sit la epi aksè ak sekirite.

⁸ Konsilte Rapò 2016 Q4 PIC YE .

⁹ Lwa Ayiti egzije pou patwon an bay anplwaye li mwayen transpò gratis nan zòn ki pa nan reyon endistriyèl yo.

konstriksyon epi fonksyònman PEK la. BED la te bay sipò sa a atravè don pwogram PEK la osnon atravè asistans teknik ke BED la finanse, sitou nan domèn sila yo:

- Preparasyon ak egzekisyon yon plan reenstalasyon;
- Anpil konsiltasyon ak angajman ak kominate lokal yo;
- Preparasyon yon Evalyasyon ansanm konsekans¹⁰ (EAK) yo ak yon Plan reyjonal konplè¹¹ pou bay sèvis nan kominate k ap sibi konsekans yo dirèkteman ak endirekteman;
- Preparasyon etid sou dlo pou pwoteksyon dlo sifas ak dlo souteren ke operasyon PEK la kapab afekte;¹²
- Sèvis jesyon fatra solid yo;
- Sèvis transpò, dlo ak manje pou travayè yo;
- Kreyasyon yon sistèm jesyon anvirònman, kondisyon sosyal, lasante ak sekirite (ESHS) pou konstriksyon ak fonksyònman¹³ PEK la an 2015.
- Kreyasyon PEK nasyonal Twa Be (PN3B) a nan mwa fevriye 2014¹⁴, e sipò pèmanan pou preparasyon plan jesyon li pou asire resous lanmè ak bò lanmè yo jwenn pwoteksyon kont tout konsekans potansyèl ki ta ka konekte ak fonksyònman PEK la.¹⁵
- Preparasyon Yon Rapò 2014-2015 sou egalite ant famm ak gason, ansanm ak yon Plan Aksyon sou famm ak gason pou 2016 e pita pou ede PEK la miyore kesyon egalite ant famm ak gason, espesyalman (i) pou konprann lejislasyon nasyonal ak entènasyonal sou travay; (ii) pou òganize yon seri seyans fòmasyon ak konsyantizasyon sou kesyon egalite famm ak gason; (iii) pou bati yon pyès kote manman ka bay ti moun yo tete; (iv) pou gen egalite famm ak gason toupatou nan tout nivo travay la; (v) pou jwenn solisyon pou sante famm nan PEK la.
- Konstriksyon ak fonksyònman yon izin domestik pou trete dlo sal ki soti nan PEK la e anpeche kontaminasyon dlo sifas ak dlo souteren.
- Preparasyon yon Evalyasyon danje katastwòf (EDK) ak yon Evalysasyon danje ki asosye ak catastwòf e chanjman klimatik.¹⁶

BED la bay sipò e pou konstriksyon, e pou operasyon PEK la. Pou aktívite sipèvizon konstriksyon yo, ITE a kontrakte yon konpayi sipèvizon (SNC Lavalin nan kad de (2)

¹⁰ Tou de dokiman yo (premye EAK a ak EAK atyasize a) disponib sou sit Entènèt BED la: : <http://www.iadb.org/en/projects/project-description-title,1303.html?id=HA-L1076>.

¹¹ Cap Haitien - Ouanaminthe Development Corridor Regional Comprehensive Plan.

¹² Konsilte Anèks 1 pou yon lis konplè etid sou dlo/evalysasyon.

¹³ Dokiman kle nan sistèm jesyon ESHS la pou fonksyònman PEK la konprann dokiman sila yo: Liv Sistèm jesyon ESHS la; Pwosedi pou preparation ak respons pou sityasyon ijans; Jesyon an depaman; Pwosedi, Enstriksyon ak Direktiv pou jesyon fatra; ak estokay pwodui chimik; Pwosedi Mekanis pou reklamasyon kominotè yo; Pwosedi ak enstriksyon pou jesyon ak estokay pwodui chimik; Pwosedi pou Mekanis reklamasyon kominotè; Jesyon Transpò kominotè ak travayè e Pwosedi Enstriksyon pou sekirite; Pwosedi pou aksè nan sit la ak sekirite; Pwosedi ak enstriksyon pou patisipasyon patnè yo; Pwosedi pou transpò travayè yo ak sekirite andedan PEK la; Pwosedi pou Prevansyon aksidan nan travay ak maladi.

¹⁴ PN3B localize nan nò PEK la (konsilte Anèks 2 a pou wè kote PN3B ye a sou kat.)

¹⁵ Envantè rapid done ekolojik y oak Envantè done ekolojik pou PN3B a disponib sou sit pwogram lan (konsilte: <http://www.iadb.org/en/projects/project-description-title,1303.html?id=HA-L1081>). Done sosyoekonomik yo sanse konplete nan mitan 2017 la.

¹⁶ Evalysayon danje katastwòf la te prepare en 2013 e Evalyasyon danje katastwòf ak chanjman klimatik yo te prepare an jiye 2016 (Evalyasyon sa se dènye etap anvan li pataje ak lòt patnè yo).

premye don pwogram yo, epi BETA Engineering pou 2 lòt yo). An plis, Inite Pwoteksyon anvirònman Bank lan - direkteman osnon atravè konpayi konsiltasyon¹⁷, reyalize yon eri visit tou le 3 mwa. Gen Plan Aksyon¹⁸ ki te prepare pandan konstrisyon ak fonksyònman enstalasyon pou jere preyokipasyon ESHS ki souve nan vizit sou plas yo ak nan rapò konsiltan yo.

2. Demand lan

- 2.1 Nan dat 15 avril 2016, Biwo BED la ann Ayiti resevwa yon lèt òganizasyon sila yo te voye ba li: *Kolektif Peyizan Victim Tè Chabè (CPVTC), Action pour la Reforestation et la Défense de l'Environnement (AREDE), ActionAid Haïti, Tèt Kole Ti Peyizan Ayisyen ak Platfòm Je Nan Je*, kote yo t ap mande plis detay sou pwosesis reenstalasyon ak konpansasyon PEK la pou yo kapab fè yon evalyasyon/odi. Lèt la t ap konsantre sou reenstalasyon an e espesyalman, sou kalkil konpansasyon an, kantite fanmi ki afekte ak valè konpansasyon pou yo resevwa, chwa konpansasyon yo pral resevwa (moso tè osnon lajan pou tè a), konsiltasyon ak lòt dirijan natirèl.¹⁹
- 2.2 Nan dat 5 me 2016, ActionAid Haiti, the CPVTC, AREDE, ITE ak BED la òganize yon reyinyon pou egzamine enfòmasyon yo mande a. Yo diskite uit (8) pwen piba yo e gen repons ki te bay aloral e pa ekri atravè yon Èd-Memwa²⁰ ITE te voye bay patisipan yo nan 30 me 2016:
- Metòd kalkil konpansasyon pou sekirite nan manje, ak lòt kalite konpansasyon prese prese, transitwa ak nan yon tan long.
  - Nouvo kalkil valè konpansasyon an.
  - Mezi espesifik pou asire respè dwa fanm ki se manm fanmi ke PEK la te afekte e respè ak konsolidasyon kondisyon lavi yo.
  - Yon lis detaye kantite fanmi ki afekte, ansanm ak lòt kalite konpansasyon finansye e lòt tou, ansanm ak disponibilité kopi akò ki siyen yo.
  - Jistifikasiyon ki fè yo pase de yon sistèm konpansasyon teren pou teren a yon sistèm konpansasyon lajan pou teren.
  - Jistifikasiyon ki fè pa gen teren disponib ki pi piti pase sa ki nan Fond-Blanc/Glaudine.
  - Lòt konsiltasyon ki fèt an 2013 e k ap pwopoze yon lòt sistèm nan plas sistèm konpansasyon teren pou teren an, ak detay espesifik sou chak opsyon pa fanmi.
  - Pwosesis pou idantifye dirijan natirèl kominate yo k ap reprezante popilasyon ki afekte to, san blyie siyati akò-kad ki pote dat 9 septanm 2011 ak nouvo plan konpansasyon septanm 2013.²¹ La.

¹⁷ Rapò sipèvizon ak èd-memwa te prepare e te fòmile rekondansyon espesifik.

¹⁸ Plan Aksyon yo devlope nan kad ESMR pou operasyon HA-L1076, HA-L1081, HA-L1091 ak HA-L1101. An plis, gen plan aksyon espesifik ki te prepare pou konstriksyon e pi pre nou, pou operasyon (Dènye dènye a pote dat desann 2016 pou SONAPE, an koneksyon ak operasyon HA-L1091).

¹⁹ Asosyasyon dirijan natirèl Karakòl yo ak Twoudinò (ALNC-TDN) osnon Dirijan Natirèl yo, e kreye sou desizyon moun ak kominate ke PEK la te afekte (konsilte seksyon 3.9 pou plis detay).

²⁰ Konsilte Anèks 3: *Réunion de partage d'informations BID/UTE/ACTION AID/AREDE/CPVTC – Aide-Mémoire*.

²¹ Konsilte seksyon 3.10 a 3.13.

- 2.3 Nan 29 jen 2016, menm òganizasyon yo voye yon dezyèm lèt bay Biwo BED la ann Ayiti. Lèt la t ap afime ke Plan Aksyon Reenstalasyon an (PAR) ke ITE a t ap egzekite a, pa t respekte obligasyon BED la mete nan politik operasyonèl li nan plizyè aspè ki gen pou wè ak PAR la. Òganizasyon yo t ap mande yon lòt reyinyon an jiyè 2016 pou yo ka prezante reklamasyon espesifik yo.
- 2.4 Nan dat 6 jiyè 2016, BED la voye repons li kote li esplike ke ITE a te fèk koumanse pwosesis rekritman yon konpayi pou fè yon evalyasyon ki pou detèmine si te gen depaman ak PAR la nan sa ki gen arevwa ak kondisyon sosyal ak ekonomik popilasyon ki reenstale e kominote ki afekte yo. An plis sa, BED la fè konnen li ta dispoze chita pale ak òganizasyon yo e ak Ministè Ekonomi ak Finans (MEF) si li te jwenn envitasyon pou sa.
- 2.5 Nan dat 10 jiyè 2016, ActionHaiti voye yon lèt bay BED ak ITE pou reponn lèt 6 jiyè 2016 la kote li t ap di: (i) te gen depaman ak kondisyon PAR la nan sa ki gen pou wè ak moman pou fè odi reenstalasyon an; (ii) koze ak fanmi viktim²² yo t ap fèt san patisipasyon komite ke CPVTC te chwazi a. Lèt la t ap redi ankò ke CPVTC te soumèt kèk demann anvan demaray odi reenstalasyon an (prepare yon lòt reyinyon, pataje kritè odi a, fè CPVTC yo patisipe nan pwosesis evalyasyon an, veye pou evalysasyon an konsidere evalyasyon sitwayen CPVTC a te fè e pataje kalandriye evalysasyon/odi ki asosye ak CPVTC a.)
- 2.6 Nan dat 26 jiyè 2016, ITE a voye yon lèt bay direktè Action Aid Haiti kote li reponn lòt kesyon ak enkyetid li soulve nan lèt 10 jiyè a. Objektif repons repons lan, se te esplike ke: (i) egzekisyon pwogram PAR pou popilasyon PEK la afekte e ki chwazi opsyon resevwa yon kay valid toujou aloske konstriksyon kay yo rive nan dènye etap la; yo sanse disponib nan mwa mas 2017; ii) gen chita pale ki fèt nan zòn Karakòl ak PN3B pou lòt etid ki konekte ak PEK la (baz done sosyoekonomik yo pou itilizasyon resous natirèl ak analyz sityasyon sosyoekonomik nan reyton PN3B, e evalyasyon konsekans pwogram lan) e (iii) evalysasyon respè kritè PAR la²³ ap fèt an patisipasyon ak popilasyon PEK la ki afekte, ak nenpòt ki lòt patnè ki nan zòn lan (san bliye òganizasyon non gouvènmantal yo ak òganizasyon lokal yo).
- 2.7 Nan dat 7 septanm, òganizasyon²⁴ yo voye yon lèt bay ITE (ak kopi bay BED la) ki akize resepsyon repons ak enfòmasyon adisyonèl ki bay sou zafè konpansasyon an; yo te espere rankontre ankò pou diskite demann espesifik konsiltasyon ak patisipasyon. Men, pita ITE a pa te fè okenn lòt kontak e li pa te resevwa okenn lòt reklamasyon..
- 2.8 An plis kesyon diferan òganizasyon yo te soulve nan lèt yo, Demann ki t al jwenn Mekanis Endependan Konsiltasyon ak Envestigasyon (MICI) an nan dat 12 janvye

²² Nou sipoze viktim yo ap pale de popilasyon ki wè konstriksyon PEK la afekte kondisyon lavi yo. .

²³ Gade paragrap 3.4.

²⁴ Men òganizasyon yo: *Kolektif Peyizan Viktim Tè Chabè (CPVTC), Action pour la Reforestation et la Défense de l'Environnement (AREDE), ActionAid Haïti, Tèt Kole Ti Peyizan Ayisyen ak Platfòm Je Nan Je e ActionAid Haiti*

2017 (MICI-BID-HA-2017-0114) mande pou yo mete sou pye yon mekanis verifikasyon konpansasyon ak yon mekanis reklamasyon, yon sipò espesifik pou fanmi yo (pou edikasyon) ke pwogram lan te afekte, e yon nouvo pwosesis konsiltasyon pou jere danje jodya pou anvirònman ak kondisyon sosyal yo. Otè demann lan pa t soumèt kesyon sa yo anvan bay Direksyon e yo tou nouvo pou li.

- 2.9 An plis, Konsèy Direktè egzekitif BED la pa apwouve youn nan operasyon ki parèt nan Anèks 3 a (HA-L1106) e se pou sa MICI a pa dwe konekte egzamen li ak posibilité pou li admèt Demann lan.
- 2.10 Jan seksyon piwo yo a montre li, Bank lan pran yon angajman djanm pou PEK la jwenn siksè e pou li ka jere ak konpetans tout konsekans ki ka negatif pou anvirònman ak kondisyon sosyal yo. Direksyon an kanpe fèm nan angajman li pran pou kontinye sipòte ak sipèvize ajans egzekisyon pwogram lan pou asire que kominate ki afekte yo jwenn konsiderasyon ak patisipasyon, e pou enkyetid yo jwenn solisyon. Nan kontèks sa a, etandone gen plizyè kesyon ki pa t soulve anvan nan reyinyon ak BED la, Direksyon an ta renmen pran okazyon sa a pou li chita pale ak otè demann lan pou enkyetid yo ka rezoud nan Etap Konsiltasyon MICI a.

3 Pèspèktiv Direksyon an nan sa ki gen pou wè ak deklarasyon otè Demann lan

- 3.1 Takle kesyon ki gen pou wè ak anvirònman, kondisyon sosyal, lasante ak sekirite (ESHS) ki asosye ak konstriksyon e fonksyònman PEK la, se yon pwoblèm ki bay anpil difikilte. Aloske konstriksyon ak fonksyònman enstalasyon yo tankou sa ki nan PEK la anjeneral pa poze gwo danje, jesyon aspè anvirònman ak kondisyon sosyal nan PEK la pandan preparasyon ak egzekisyon operasyon BED la ap finanse, se yon bagay ki konplèks anpil poutèt yon kontèks ki prezante anpil danje. Men eleman ki lakòz pi gwo defi yo espesyalman: (i) yon kad jiridik pou anvirònman ak kondisyon sosyal yo ki fèb ann Ayiti; (ii) kapasite limite ajans gouvènman yo pou bay lisans e pou yo fè respekte aspè ESHS yo; (iii) delè kout ki prevwa pou konsepsyon ak fonksyònman enstalasyon yo pou kreye travay apre goudougoudou 2010 la; (iv) absans yon kad jiridik klè pou reglemante pwoblèm sistèm okipasyon tè; (v) enfòmasyon limite anpil sou done sou anvirònman ak kondisyon sosyal.
- 3.2 Nan kontèks kondisyon difisil sa yo, BED la otorize yon gwo volim resous pou chache korije sityasyon bankal sa a otan li kapab. Se konsa Bank lan otorize yon vale \$4 milyon pou prepare yon seri etid e pou sipòte aktivite ki gen arevwa ak anvirònman e kondisyon sosyal, anplis li angaje sou kontra twa (3) espesyalis²⁵ pou kore pwogram lan. Resous sa yo itilize pou alienen pwogram lan ak politik pwoteksyon Bank lan. Sa vle di:
- Preparasyon yon plan reenstalasyon ki rele Plan Aksyon pou Reenstalasyon. Plan sa gen pou l bay popilasyon ki afekte a yon konpansasyon ki korèk e ki fè sans, jan Politik Reenstalasyon Envolontè a (OP-710) mande li. Nan

---

²⁵ Lè volim travay la te anpil, te gen apeprè 7 espesyalis.

kontèks sa a, PAR la gen ladan (i) yon estimasyon kantite moun ki pou reenstale dapre done nou ka fè ase konfyans (366 moun ak fanmi yo te idantifye dapre enfòmasyon sosyoekonomik, teren yo posede e yo itilize, e dapre konsiltasyon; (ii) yon definisyon diferan opsyon k ap disponib sou baz yon plan konpansasyon ak reenstalasyon; (iii) yon estimasyon kantite moun ki ta kapab pwofite chak opsyon; (iv) yon bidjè preliminè ak yon kalandriye egzekisyon; (v) yon dyagnostik sou kapasite kad reglementè ak enstitisyonèl la pou li fonksyone, epi idantifikasyon kesyon ki rete pou rezoud yo; (vi) prèv ke te gen konsiltasyon ki te fèt ak popilasyon ki te afekte a; (vii) definisyon yon plan final pou opsyon konpansasyon ak reenstalasyon; (viii) kritè ki pou pèmèt yon moun aksepte pou chak opsyon; (ix) dispozisyon enstitisyonèl ki prevwa aplikasyon lwa ak règleman lokal yo. An plis, bidjè final pou aplikasyon PAR la te finanse nan kad bidjè global pwogram lan pou finanse mezi konpansasyon yo, konsiltasyon ak patisipasyon patnèn lokal yo, suivi ak evalysasyon, e yon mekanis pou rezoud tout pwoblèm ki mande rezoud.

- Konsiltasyon ak moun e patnè kle ki afekte yo, enfòmasyon ki dokimante nan PAR la e nan plan angajman patnè yo. Anèks 1 nan PAR la prezante estrateji konsiltasyon ki itilize pandan konsepsyón ak egzekisyon PAR la, opinion moun ki afekte yo ak patnè yo, opsyon ak chwa moun ki afekte yo, estrateji angajman an, ak konklizyon e rekòmandasyon ki soti nan konsiltasyon yo. Ajoute sou sa Anèks 2 ak 3 dokiman Evalysasyon anvirònman ak kondisyon sosyal (ESIA) pou konstriksyon PEK la (*Étude des Impacts Environnementaux et Sociaux (EIES) du Parc Industriel dans la Région du Nord d'Haïti*) ki dekri konsiltasyon, opinyon ak enkyetid patnè kle yo.
- Developman ak reyalizasyon diferan aktivite sipò pou chache diminye konsekans sou anvirònman an nan pwogram lan, ann akò ak Politik sou Anvirònman ak sou Obsèvasyon Mezi Pwoteksyon an (OP-703). Evalysasyon ak jesyon konsekans ak danje pou dlo sifas ak kalite dlo a, resous natirèl, biodivèsite ak kote moun viv, fatra ak lasante epi sekirite travayè yo ak kominate nan zòn lan, tout eleman say o resevwa yon atansyon espesyal.

3.3 Seksyon piba yo bay plis detay sou aspè espesifik enkyetid ki soulve nan Demann lan:

Reenstalasyon fanmi ke konstriksyon PEK la te afekte pa t fèt kòmsadwa

3.4 Demann lan afime ke reenstalasyon moun/fanmi ke konstriksyon PEK la afekte pa t fèt kòmsadwa nan sa ki gen pou wè ak konpansasyon an, konsiltasyon an, mekanis reklamasyon an ak evalyasyon egzekisyon PAR la. Aktivite reenstalasyon ki konekte ak konstriksyon PEK la satisfè preske tout kondisyon ki nan Politik Reenstalasyon Envolontè BED la (OP-710); sa vle di preparasyon yon plan reenstalasyon, patisipasyon kominate a ak dispozisyon pou yon evalysayon final. Paragrafk ap suiv yo bay plis detay sou mezi ki te adopte pou respekte kondisyon yo.

- 3.5 Teren kote PEK la ye a gen 411 moso teren ki itilize pou travay latè (majorite ladan yo gen yon lajè ant 0.25 e 1.5 ekta).²⁶ Jan PAR la di, populasyon konstriksyon PEK la afekte, se kiltivate k ap travay moso teren sa yo (poutèt kontriksyon PEK la, yo ka pèdi pwofi yo konn rantre nan travay latè), travayè pa sezon ak komèsan k ap vann pwodui agrikòl. Anplis, twa (3) kay (de (2) ki egziste ak youn k ap bati), yon legliz²⁷ ak kèk remiz jaden ak ekipman pou travay latè te nan zòn lan e konstriksyon PEK²⁸ la t ap afekte yo.
- 3.6 Apre sit Karakòl la fin chwazi pou pak endistriyèl la, konstriksyon yon kloti pwovizwa demare nan dat 4 janvye 2011 san konsiltasyon ak moun konstriksyon kloti²⁹ sa a t ap afekte. BED la fè Gouvènman ayisyen konnen ke konstriksyon kloti a pa t ap ka demare toutotan konsiltasyon an pa t koumanse. Konsiltasyon sa yo dewoule nan dat 5 janvye ant diferan patnè yo ak moun ki t ap afekte yo. Konstriksyon kloti a rekomanse nan dat 6 janvye 2011. 53 pòsyon tè sou 85³⁰ ke konstriksyon kloti a te afekte te gen pye bwa sou yo osnon jaden. Pou yo te ka detèmine ki kantite resèt pwovizwa ki te pèdi, gen twa etap yo deside suiv: (i) detèmine ki kantite resous ki pèdi (idantifikasyon lajè pòsyon tè ki afekte), (ii) adopte yon fòmilè senp pou evalysasyon kantite reset endividyle ki pèdi; (iii) detèmine valè nan jounen jodya resèt ki pèdi pou tout 53 pòsyon tè yo. Kloti pwovizwa a te bati pou asire kilivatè ki pa t nan perimèt sit la t ap kapab kontinye travay teren yo epi kolekte rekòt yo. Lis moun ak kantite lajan yo te resevwa kòm konpansasyon pou sa yo pèdi poutèt kloti a, te konplete nan mwa jiyè 2011. Pwotokòl akò yo te siyen nan menm mwa a e pwoesisis konpansasyon an demare apre sa.
- 3.7 Pou mete sou pye yon seri politik, prensip ak aktivite pou kominote ki afekte yo ka benefisyè yon reenstalasyon ak yon konpansasyon kòmsadwa, rapid e ki korèk ekonomikman, nan mwa mas 2011 lan, Koios Associates prepare yon dokiman³¹ pou detèmine ki kantite moun konstriksyon PEK la afekte, yon apèsi ki pale de konsekans reenstalasyon an, kad jiridik aplikab la (politik BED la ak Iwa Ayiti yo), opsyon potansyèl pou konpansasyon, patisipasyon publik ak egzijans administratif, kowòdinasyon ak bidjè. Pandan etap preparasyon dokiman, konpayi konsiltan an òganize yon seri sesyon publik depi 16 rive 28 janvye 2011 ak otorite lokal yo, aktè nan sosyete civil la e ak moun k ap viv sou sit la³². Espesyalman, konsiltan yo reyini ak plis pase 250 moun ki te gen kay yo sou sit la osnon t ap travay latè sou sit la. Nan reyinyon sa a, konsiltan yo dekri pwojè a, koute epi anrejistre komantè yo, enkyetid yo ak rekomandasyon yo (kòm kontribisyon pou dokiman an.)

²⁶ Konsilte Plan Aksyon reenstalasyon (PAR ki disponib sou sit Entènèt la anab operasyon ki pote nimewo HA-L1055 (konsilte: http://www.iadb.org/en/projects/project-description-title_1303.html?id=HA-L1055).

²⁷ Jousk dat jodya, legliz la panko kraze e li toujou ap tilize. ITE a bati youn tou nèf e l ap tan yon akò siyen ofisyèlman ant kominote relije yo ak MEF pou remèt travay final la.

²⁸ Konsilte Plan Aksyon reenstalasyon (PAR ki disponib sou sit Entènèt la anab operasyon ki pote nimewo HA-L1055 (konsilte: http://www.iadb.org/en/projects/project-description-title_1303.html?id=HA-L1055).

²⁹ Konsilte Anèks 4 : « *Evaluation des pertes de revenus occasionnées par l'installation de la clôture provisoire du parc industriel de la région nord, Caracol, nord-est.* »

³⁰ Ibid

³¹ Konsilte Anèks 5: *Rapport d'Envergure du Plan d'Action de Réinstallation du Parc Industriel dans la Région du Nord d'Haïti.*

³² Rapò a dekri kouman reyinyon ki pi enpòtan yo te reyalize ak populasyon an.

- 3.8 Sou baz dokiman Koios ki dekri nan paragraf piwo a, konpayi Konsiltan Erice AZ³³ prepare yon plan reenstalasyon, PAR la. Plan sa a te konplete nan mwa septanm 2011. PAR la te gen ladan (i) yon baz done sosyoekonomik sou moun ki afekte yo, direkteman – moun k ap travay latè a kote PEK la ta pral bati, e endirekteman - moun k ap pèdi enfraestrikti pèsonèl ak kominotè yo (twa kay, yon legliz ak kay pou ekipman), (ii) kritè pou kapab resevwa konpansasyon; (iii) kad jiridik aplikab; (iv) diferan opsyon konpansasyon; (v) dispozisyon enstitisyonèl pou egzekite PAR la, (vi) konsekans sosyoekonomik PEK la, san bliye danje pou moun nan kominote ki afekte yo kapab vin pi pòv; (vii) konsiltasyon piblik; (viii) delè; (ix) pri yo ak suivi, ak evalysasyon. PAR la idantifye 366 moun ak fanmi yo ke konstriksyon PEK la afekte e pam yo, moun ki konsidere andanje. An plis sa, PAR la endike diferan opsyon ki disponib pou konpansasyon nan moman sa a (apre konsiltasyon ak PAR la), pam opsyon yo: (i) teren pou teren, (ii) kreyasyon ak developòpman ti komès ak komès mwayen e (iii) kay pou moun ki pi andanje yo (51 moun sou 366 konsidere pam moun ki pi andanje yo nan moman koulye a).
- 3.9 Konsiltan ki te anchaje prepare PAR la te rete, pandan tout pwosesis preparasyon an, an kontak pèmanan e an konsiltasyon ak popilasyon ki afekte a ak lòt patnè,³⁴ ansam ak ITE a ki t ap patisiye kòm reprezantan Gouvènman an. Ou te ka wè nan konsiltasyon sa yo Asosyasyon Dirijan natirèl Karakòl ak Twoudinò (ALNC-TDN)N ak Asosyasyon pou pwoteksyon dwa Travayè nan Karakòl (ADTC). De dènye asosyasyon sa yo, se rezulta inisyativ moun yo ak kominote ke PEK la te afekte. Jan PAR la di: “*Moun ak kominote konstriksyon PEK la afekte bay angajman pou kolabore ak òganize pou egzekisyon PAR la kabap egzekite byen e kòmsadwa. Yo kreye yon Asosyasyon Dwa Travayè nan Karakòl (ADTK) ak yon Asosyasyon Dirijan Natirèl Karakòl ak Twoudinò, ki an komunikasyon e k ap fasilité plizyè inisyativ pou avansman ak egzekisyon PAR*”.³⁵
- 3.10 Nan dat 9 septanm 2011, yon Pwotokòl Akò³⁶ siyen ant (i) ITE ak (ii) Dirijan Asosyasyon Karakòl ak Twoudinò e manm eli nan vil Karakòl la (ki te la kòm reprezantan moun ki afekte yo).
- 3.11 Etandone PAR la te deklare ke moun ki afekte yo dwe resevwa kòm konpansasyon yon pòsyon teren tou pre teren yo te genyen anvan an, e ki ta dwe menm lajè osnon pi laj ke teren original yo a, se te reskonsablite ITE a pou jwenn yon teren pou satisfè bezswen sa yo. An 2011, Gouvènman ayisen an bay yon pòsyon teren ki te 400 ekta (pi laj pase 250 ekta ki te rezève pou konstriksyon PEK la). Men, kòm teren sa te okipe, e majorite okipan yo se te moun ki pa gen kay e te gen ladan yo moun ki vini apre yo fin anonse ta pral gen konpansasyon, li pat posib pou enstale moun konstriksyon PEK la te afekte sou nouvo teren an. Ant 2011 ak 2013, ITE a reyalize yon eri negosyasyon ak gwoup moun san kay yo pou Gouvènman ayisen an ka remèt ti peyizan yo teren yo te pwomèt yo a. Malerezman, ITE a pa t rive jwenn yon

³³ Erice AZ te yon konpayi lokal tit e angaje nan kad yon pwosesis konpetisyon pou prepare Plan Aksyon pou Reenstalasyon an (PAR).

³⁴ Konsilte Anèks 1 PAR la..

³⁵ Tèks tradui nan Kreyòl ayisen. Li te premye pibliye an franse nan PAR la. .

³⁶ Konsilte Anèks 6: Pwotokòl Akò ki siyen an septanm 2011.

akò ak moun san kay yo. Se pouwa gen yon lòt opsyon ki te pwopoze, e dapre opsyon sa a, moun ki afekte yo ta resevwa yon lajan kòm konpansasyon poutèt sa yo pèdi a, ansanm ak manje pou chak ane, depi dat konstriksyon PEK la demare an novanm 2011, jis lè yo rive jwenn yon solisyon final.

- 3.12 Etandone tout difikilte sa yo, kiltivatè ki afekte yo fè konnen, dapre yon sonday ITE a fè nan mitan 2013 la, yo pito resevwa lajan pou konpansasyon, sa ki ta pèmèt yo envesti nan teren yo genyen andeyò PEK la, achete yon lòt teren yomenm, osnon investi nan kèk lòt biznis. Se konsa diskisyon ak negosyasyon koumanse nan mwa dawout 2013 pou konplete reenstalasyon an epi finalize pwosesis konpansasyon an.
- 3.13 Apre anpil konsiltasyon, direkteman ak popilasyon ki afekte yo, nan dat 11 septanm 2013 e etandone rezulta sonday la, ITE ak asosyasyon dirijan natirèl Karakòl ak Twoudinò siyen yon Dokiman Angajman (*Acte d'engagement*)³⁷ pou finalize pwosesis konpansasyon an ke pati yo te apwouve pou yon vale \$8,500.00³⁸ pa ekta pou popilasyon ki afekte a e ki pi an danje yo. Sou 51 moun ki te idantifye kòm moun ki an danje, 15 ladan chwazi resevwa lajan e yo soumèt 36 lòt yo diferan opsyon sila yo pou yo te ka fè chwa pa yo: (1) yon pansyon (atravè Ofis Nasyonal Asirans lan (ONA) pou moun ki gen plis pase 65 lane (14 moun chwazi opsyon sa a); (2) yon lèt kredi pou pèmèt yo achete yon pòsyon tè pou yo kiltive (11 moun chwazi opsyon sa a); (3) yon kay sou chantye lojman ke FAES ap batî (*Fonds d'Assistance Économique et Sociale*) nan Terrier Rouge ak Ouanaminthe (10 moun chwazi opsyon sa a). nan baz kalkil pou ONA ak lèt kredi a, yo te itilize ajisteman ki konsidere endikatè pri konsomatè a ke Enstiti Ayisyen pou Estatistik ak Enfòmasyon (EAEE) kalkile. Jis koulye a, okenn nan kay ki ofri nan kad opsyon 3 panko fin batî, men yo panse y ap fini nan mwa mas 2017. Se poutèt sa pou koulye a, gen 10 moun an danje k ap resevwa yon konpansasyon tanporè³⁹ jis lè kay yo nan Terrier Rouge ava pare pou resevwa yo. Metòd detaye pou kalkile sekirite manje a, ansanm ak konpansasyon rapid, pwovizwa, nan yon tan ki long, prepare nan dat 30 me 2016, nan repons yo te voye òganizasyon ki reprezante preske mwatye moun ki afekte yo.⁴⁰ Li enpòtan pou souliyen ke negosyasyon sa yo rive abouti apre ITE te lanse yon pwosesis konsiltasyon manch long ak moun ki afekte yo nan kad yon seri asanble ansanm ak plizyè reyinyon ak reprezantan yo.
- 3.14 Sipèvizon egzekisyon PAR la ak rekondasyon ki soti nan Evalyasyon konsekans sosyal yo (EKS) te fèt an 2011, 2012 and 2013, ak prezantasyon rapò regilye ke konsiltan PAR la te prezante e vizit sipèvizon que BED la te fè. Apre siyati Pwotokòl Angajman e apre 2013, suivi a fèt ak visit sipèvizon regilye ke BED la reyalize ak ITE, espesyalman pou jere sityasyon rès moun ki an danje yo e ki panko jwenn konpansasyon yo.

³⁷ Konsilte Anèks 7: September 2013 Act of commitment (*Acte d'engagement*).

³⁸ Lajan final konpansasyon an te kalkile sou baz sila: Pwofi ki pèdi nan rekòt la pa ekta ((se Konsiltan ki va detèmine sa (Erice AZA ha lè li prepare PAR la)) x Endikatè pri konsomasyon (IHSI) x 5 lane = 1,450 x 1.1725 x 5 = US\$8,500 pa ekta.

³⁹ Tip konpansasyon sa a, se yon sipò monetè moun resevwa jis lè yo bay yo konpansasyon final la.

⁴⁰ Konsilte Anèks 3.

- 3.15 Angajman patnè yo, se te yon eleman enpòtan pwogram lan. Apre RAP la fini e Pwotokòl Akò 2011 la fin siyen, ITE a mete sou pye yon biwo tou jis andeyò PEK la jistan akò 2013 la te fin konkretize ak prezans pèmanan yon pwofesyonèl anchaje suivi egzekisyon RAP la, yon espesyalis zafè sosyal, e yon fonksyonè lyezon. Li mete sou pye tou yon liy komunikasyon ak moun ki afekte yo pou li te kapab resevwa e jere reklamasyon yo. An plis, BED la prepare e egzamine yon plan angajman patnè yo an novanm 2012.⁴¹. Plan sa a tabli pratik nasyonal ak entènasyonal pou angajman patnè yo; li defini patnè pwojè a, diferan aktivite ki fèt e ki gen pou fèt yo (tankou disponiblite yon seri estasyon nan kominote nan zòn lan ak aktivite konsiltasyon publik ak diferan patnè); egzekisyon bidjè a, ansanm ak mete kanpe yon mekanis reklamasyon pou pwogram lan. Mekanis ki egziste jounen jodya fonksyone sou jesyon SONAPE atravè fonksyònman sistèm jesyon ESHS.
- 3.16 Jan Politik Reenstalasyon Envolontè BED la (OP-710) endike li, yon evalyasyon egzekisyon plan reenstalasyon gen pou fèt fèt lè aktivite plan reenstalasyon an prèt pou fini. Evalyasyon an ap egzamine kondisyon lavi jounen jodya moun ki afekte yo (sa ki an danje ak sa ki pa an danje). BED la ap travay sere sere ak ITE pou asire moun ak patnè pètinan ki te afekte yo pou reenstalasyon an konsilte e patisipe nan evalyasyon plan renstalasyon ki sou wout pou egzekite sou kontra (BED pa fè okenn objeksyon kont senq konpayi ki te sou lis la nan mitan mwa janve 2017). Senq (5) konpayi ap gen pou prepare pwopozisyon teknik ak finansye pou l transmèt yo bay ITE nan komansman mwa mas la. ITE ak BED la ap revize yo e yo prevwa kontra ap siyen nan fen mwa avril 2017. Pwosesis sa a ta ka pran jiska sis (6) mwa pou konplete.
- 3.17 Etandone konsiderasyon sa yo, Direksyon an fè tout jefò li pou aliyen pwogram lan ak kondisyon ki nan politik OP-710 pou asire moun ki afekte yo resevwa yon konpansasyon kòmsadwa. BED la ap kontinye voye yon kout je sere pou pwogram lan respekte dispozisyon ESHS la ki soti nan politik BED la e ki nan akò don yo ki siyen ant BED la ak Gouvènman ayisen an pou chak operasyon program lan.

---

⁴¹ Konsilte Anèks 8: *Plan d'Engagement des Parties Prenantes* (PEPP).

Lòt analyz pou seleksyon teren an pa t fèt komsadwa

- 3.18 Demann lan pretann ke lòt analyz ki fèt pou seleksyon anplasman an pa t korèk. Jan seksyon 3.1 an di li, delè kout kit e table pou konsepsyon an, apwobasyon ak koumansman konstriksyon ak fonksyònman enstalasyon yo bay difikilte pou chwazi anplasman an. Paragraf pi ba yo ap bay detay sou mezi ki te pran pou satisfè kondisyon lòt analyz ke BED la te endike nan Politik sou Anvirònman ak Obsèvasyon Mezi Pwoteksyon yo (OP-703) e Politik Reenstalasyon Envolontè (OP-710).
- 3.19 Nan mwa dawout 2009, BED la apwouve yon kowoperasyon teknik (*HA-T1074 ki rele: Developmentpment of the Industrial Park Model to Improve Trade Opportunities for Haiti*⁴²) pou devlope yon lòt analyz pou anplasman pak Endistryèl la nan rejon Nò Ayiti, e pou reyalize etid enjenyeri ak konsepsyon.⁴³ Sou baz enfòmasyon ki soti nan DINEPA (*Direction nationale de l'eau et d'assainissement*), 18 teren te chwazi pou koumanse, analyze e klase dapre kritè sila yo: (i) kote yo ye a (distans ant kote a ak vil yo epi pò maritim yo), (ii) kantite moun nan zòn lan ak volim aktivite imen (nan agrikilti, nan katye rezidansyèl, komèsyal etc) (iii) disponiblite dlo pou bwè ak posibilité pou dechaje dlo sal, (iv) deskripsiyon ak kalite tè a; (v) ki distans zòn kote anvirònman an frajil, tankou zòn mangròv yo, (vi) sistèm okipasyon tè yo (san blye konfli potansyèl nan itiizasyon tè say o), e (vii) disponiblite teren ki tou pre e ki ka sèvi pou laji espas pak endistriyèl la. Gen lòt etid sou teren yo ki egzamine pwoblèm inondasyon. Yon fwa yo fin konsidere tout diferan kritè sa yo, gen twa kote ki resevwa pi bon nòt: (i) nan kote sid vil Fò Libète, (ii) nan rejon Madrasse (tou pre kominate Fleury ak Chambert) e (iii) nan direksyon sid Wout Nasyonal 121, apeprè 10.2 km nan lès Limonade. Apre yon lòt egzamen, teren tou pre Fò-Libète a pa t egzamine paske (i) pa t gen ase moun ki viv la, (ii) li twò lwen pò maritim yo (iii) gen twòp trafik bò Repiblik Dominiken an ak CODEVI.⁴⁴ Enkyetid poutèt bri, distans tou pre Invèsite Limonaden la ak anpil sikilasyon moun ak machin fè ke se Karakòl ki te chwazi. Lòt etid sou kalite ak disponiblite dlo, ansan ak danje pou inondasyon, pèmèt rive nan konklizyon ke Karakòl te pi bon teren pou pwojè sa a.
- 3.20 An plis, ESIA⁴⁵ a te gen yon seksyon sou lòt analiz ki t ap dekri de (2) opsyon: (i) lòt teren pou pak endistriyèl la; e (2) okenn pwojè. Posibilite premye opsyon te depann sitou sou kesyon ki mansyone nan paragraf piwo, e sou politik Gouvènman an sou desantralizasyon. Se sa ki Karakòl rive chwazi. Opsyon "okenn pwoje" a ta pral gen gwo konsekans paske sa ta vle di okenn dyob yo tèlman bezwen patap keye. Repitasyon Ayiti kom peyi k ap chache envestisman t ap pran move kou tou (etid teyork montré ke 80 000 moun ta kapab jwenn travay dirèk osnon endirèk).
- 3.21 Pandan delè kout yo te tabli pou konsepsyon operasyon an ak sityasyon latwoublay ki gen arevwa ak konfli potansyèl ki egziste nan itilizasyon tè yo fè ke evalyasyon an

⁴² Konsilte http://www.iadb.org/en/projects/project-description-title_1303.html?id=ha-t1074.

⁴³ Konsilte Anèks 9 9: *Development of the Industrial Park Model to Improve Trade Opportunities for Haiti*.

⁴⁴ CODEVI se yon pak endistriyèl ki te batí nan lane 2000 nan Wanament. Li gen plis pase 5 ak teren ki vin tounen yon espas endistriyèl ki gen ladan 5 konpayi k ap pwodui rad.

⁴⁵ Konsilte :<http://www.iadb.org/Document.cfm?id=36185911>.

te difisil, lòt analiz yo konsidere differan kritè ak varyasyon pou seleksyon teren an, sou baz enfòmasyon ki te disponib nan lè sa a.

Lè difizyon plan aksyon reenstalasyon an ak evalysasyon anvirònman ak kondisyon sosyal yo pa t korèk

- 3.22 Demann lan pretann ke lè deklarasyon sou plan aksyon pou reenstalasyonan ak evalyasyon anvirònman ak kondisyon sosyal yo pa t korèk. Jan seksyon 3.1 esprime li, delè kout pou konsepsyon, apwobasyon ak demaray konstriksyon an ak fonksyònman enstalasyon yo te bay difikilte pou prepare differan evalysasyon yo. Jan paragraf pi ba a dekri li, ESIA te pibliye sou sit BED la anvan Konsèy Direktè egzekitif BED la te bay apwobasyon li.
- 3.23 Seksyon 3.7 fè w konnen ke dokiman Koios sou enpòtans plan aksyon reenstalasyon an pou pak endistriyèl nan Nò Ayiti (*Rapport d'Envergure du Plan d'Action de Réinstallation du Parc Industriel dans la Région du Nord d'Haïti*) te fini nan mwa mas 2011. Li dekri prensip ak politik ki pou garanti yon konpansasyon ki jis, rapid e korèk pou moun ke konstriksyon PEK la afekte, e pou bay yon kad pou preparasyon Plan reenstalasyon.
- 3.24 ESIA a pibliye sou sit entènèt BED la nan 19 me 2011, anvan Konsèy Direktè egzekitif BED la apwove operasyon an nan dat 15 jiyè 2011. Pandan preparasyon ESIA, konsiltasyon fèt an janvye 2011 ak differan patnè yo (gade Anèks 2 ak Anèks 3) e yo te konsidere opinyon yo nan preparasyon ESIA. Yon reyinyon publik te fèt nan dat 15 septanm 2011 nan Karakòl, pou pibliye ESIA, Plan Jesyon environman ak kondisyon sosyal ak etid sou dlo. Te gen plis pase 200 patisipan ki soti nan komunitate lokal yo, tankou fonksyonè Ministè Anvirònman, SONAPE ak *Comité Interministériel d'Aménagement du Territoire* (CIAT). ITE te reyalize lòt reyinyon konsiltasyon sou ESIA nan mwa oktòb, novanm ak desanm 2011, e nan janvye 2012 nan Karakòl, Limonade, Terye Wouj, Katye Moren, Fò Libète ak Twoudinò. ITE organize yon kanpay enfòmasyon ak komunikasyon sou evalyasyon anvirònman ak kondisyon sosyal (tankou PAR, ESIA ak CIA) ant 2011 ak 2012, ak biwo enfòmasyon, preparasyon depliyan an kreyòl, franse ak angle, anons piblisite nan radio ak nan televizyon..
- 3.25 Rapò sou jesyon anvirònman ak kondisyon sosyal (ESMR)⁴⁶ pou premye operasyon PEK la (HA-L1055) dekri pwosedi sou anvirònman ak kondisyon sosyal ki ka sèvi pou jere konsekans ak danje pwogram lan; li dekri tou konsekans sou anvirònman ak kondisyon sosyal yo, ansam ak mezi ki pran pou diminye danje yo ak difikilte yo. Pou fini, ESMR la gen yon pwojè kad reenstalasyon ak detay sou evalyasyon operasyon an. ESMR la te pibliye sou sit entènèt BED la nan kad dosye Pwopozisyon Don ki pote dat 26 jiyè 2011.

---

⁴⁶ Konsilte adres sila: <http://idbdocs.iadb.org/WSDocs/getDocument.aspx?DOCNUM=35413394>.

- 3.26 PAR la⁴⁷ te konplete nan mwa septanm 2011 e li piblkiye sou sit entènèt BED la nan 26 mas 202.

Demann la pretann Bank la derefize bay enfòmasyon sou konsekans sou anvirònman ak kondisyon sosyal yo, sou danje yo ak sou jesyon dosye sa yo.

- 3.27 Demann lan bay lòt detay tou sou enkyetid sou anvirònman ak kondisyon sosyal yo ki pa gen anyen pou wè ak pwosesis achete teren ak reenstalasyon; enfòmasyon sa pa t soumet bay Direksyon an, e se menm bagay pou enkyetid ki gen arevwa ak kontaminasyon, konsekans sou PN3B, konsekans sou dlo souteren ak Rivyè Twoudinò, e lòt enkyetid sou konsekans sosyal yo. Nan konteks sa a, Direksyon an ap detaye pi ba a inisyativ ki pran (nan sèten ka ki kontinye ap pran) pou satisfè kondisyon nan Politik sou anvirònman ak obsèvasyon mezi pwoteksyon (OP-703). Nan lespri Direksyon an, kondisyon ki nan Politik sa a nan sa ki gen pou wè ak prevansyon kontaminasyon ak kondisyon natirèl lojman atravè lòt pwoteksyon pou PN3B, respekte.

Enkyetid sou kalite dlo a ak konsekans sou Rivyè Twoudinò

- 3.28 Jis jounen jodya, Direksyon an konsantre jefò jesyon anvirònman an sou enpòtans pwoteje resous dlo sifas yo ak dlo souteren yo nan PIK la. Anvan demaray (nan dat 24 jiyè 2014) Izin domestik pèmanan pou tretman dlo sal (ITDS) ki trete fatra ki soti nan enstalasyon PEK la, de (2) izin tanporè ki te bati pou trete dlo sal yo. Premye izin te gen yon kapasite 130m² dlo sal pa jou, ak devèsman ki ale nan yon platfòm enfiltrasyon. Li te bati pou obsèvè Direktiv jeneral IFC EHS. Poutèt reta ki toujou rive lè y ap bati yon ITDS domestik pèmanan, e poutèt yo pa t vle sispann ekspansyon PEK la ki te deja koumanse, yon dezyèm sistèm tanporè vin bati ak yon kapasite 250 m³ pa jou (men ak yon limit 150m³). Li te gen yon sistèm septik ki gen yon basen dekantasyon ak yon chanm drenay andedan PEK la. Poutèt danje kontaminasyon potansyèl nan sous dlo yo ki konekte ak limitasyon sistèm tanporè yo, kalite dlo souteren an te analize pou verifye ke de (2) sistèm yo pa t kontamine; yo pa t jwenn okenn kontaminsayon. Etandone sistèm tanporè sa yo te an depaman ak dispozisyon direktiv B.11 ki nan Politik anvirònman ak obsèvasyon mezi pwoteksyon (OP-703) e ki kouvri règ pou kontwole devèsman dlo sal yo, Direksyon an mande pou yo ba li yon dispans⁴⁸ tanporè ki pou pèmèt li pa obsèvè direktiv B.11, e pou anmenm tan, gen yon suivi sere sere ansanm ak lòt mezi espesifik pwoteksyon, jouk lè ITDS domestik pèmanan an fini e dispozisyon Direktiv B.11 pou devèsman fatra yo respekte.
- 3.29 ITDS domestik pèmanan an demare operasyon li yo nan 24 jiyè 2014 e koumanse dechaje nan Rivyè Twoudinò nan 23 septanm 2015.⁴⁹ ITDS la te bati pou respekte

⁴⁷ Plan Aksyon Reenstalasyon (PAR) disponib sou sit Entènèt operasyon ki gen nimewo (Konsilte adrès sila : <http://www.iadb.org/en/projects/project-description-title,1303.html?id=HA-L1055>).

⁴⁸ Konsèy Direktè egzekitif BED la apwouve dispans lan nan dat 16 desanm 2013.

⁴⁹ Devèsman regilye yo koumanse an fevriye 2016.

nòm entènasyonal yo (Direktiv IFC EHS yo pou Fabrikasyon Tèkstil⁵⁰), e li koumanse dechaje dapre règ yo an janve 2016 apre peryòd triyay la. Tout pandan fonksyonman PEK la, gen yon pwogram siveyans dlo ki mete sou pye. Sa vle di yo te devlope yon baz done sou kalite dlo a nan Twoudinò (sou baz mezi ki pran ant oktòb 2013 ak avril 2014) e suivi Rivyè Twoudinò ant jen 2015 ak jiye.⁵¹ An plis, operatè ITDS la ap kontinye suiv chak mwa kalite devèsman an lè pwosesis tretman an fini pou asire Direktiv IFC EHS yo respekte. Pou koulye a, rezulta yo⁵² montre ke ITDS la respekte direktiv yo.

- 3.30 An plis aktivite konsiltasyon ki fèt anvan yo, gen inisyativ k ap pran pou asire kominote lokal enfòme e ap patisipe nan kesyon kalite dlo a. An 2015 ak 2016, ekip ESHS SONAPE a te reyini ak diferan kominote yo pou esplike yo pwosesis tretman nouvo ITDS la. Apre sa, manm lòt kominote nan zòn lan vizite ITDS la omwens 8 fwa ant 2015 ak 2016 e yo esplike yo pwosesis ITDS la. Yon plan kominikasyon te prepare an 2015 pou reponn enkyetid kominote yo ak patnè yo nan sa ki gen arevwa ak kalite dlo a. Yon Komite suivi ki gen 11 manm ladan k ap reprezante kominote yo te kreye nan dat 10 jen 2015 pou fasilité bon jan kominikasyon ak egzekisyon plan an. Nan koumansman 2016, BED la, nan kad jefò sipèvizon li, vin reyalize ke enfòmasyon nan mitan patnè kle yo - SONAPE, INCATEMA (operatè ITDS la) ITE a ak komite a – pa t pase byen. Se poutèt sa li prepare yon seri kritè (*Assistance Technique pour le Renforcement du Comité de Surveillance Participative de la Qualité de l'Eau du Bassin Versant de Trou du Nord à Caracol*) pou pase kontra a yon konpayi ki pou travay ak kominote yo e patnè kle (SONAPE, INCATEMA, ITE) pou idantifye kesyon ki gen pou wè ak kalite dlo a , prepare, egzekite ak siveye yon plan suivi an patisipasyon pou kalite dlo a nan Rivyè Twoudinò. SONAPE ap rekrite yon konpayi (sa ap fèt nan fen mwa mas 2017).
- 3.31 Nan kad operasyon HA-I1101, ITE a planifye travay kontwòl ewozyon pou asire ke ewozyon natirèl nan Twoudinò fèt sou kontwòl nan limit PEK la. Nan komansman 2016, ITE te idantifye nesesite pou mezi sa yo, yon bagay ki te konfime nan kad Evalyasyon danje pou Dezas ak chanjman klimatik (EDDCK) pou PEK⁵³ la ki te prepare an 2016. EDDCK la ava pibliye yon fwa dènye kontribisyon patnè yo fin resevwa (planifikasyon pou koumansman 2017 la).

Enkyetid sou konsekans dlo souteren

- 3.32 Nan kolaborasyon ak ITE a, BED la reyalize anpil etid ak evalyasyon⁵⁴ pou detèmine si gen dlo souteren ki disponib pou satisfè bezwen kominote yo ak PEK la. Etid ENVIRON⁵⁵ ki pote dat out 2011 endike ke “estimasyon preliminè yo sijere gen anpil dlo souteren ki disponib pou satisfè demann sit la nan tou de faz devlopman an”

⁵⁰ Konsilte Direktiv IFC ESH pou Fabrikasyon Tèkstil:

http://www.ifc.org/wps/wcm/connect/topics_ext_content/ifc_external_corporate_site/ifc+sustainability/our+approach/risk+management/ehsguidelines.

⁵¹ SONAPI sou wout pou angaje sou kontra yon konpayi pou kontinye siveye kalite dlo a nan Rivyè Twoudinò.

⁵² Konsilte Anèks 10 pou plis enfòmasyon sou rezulta kalite dlo a na Rivyè Twoudinò..

⁵³ Konsilte Anèks 11 pou plis enfòmasyon sou verifikasyon kalite devèsman ITDS.

⁵⁴ Konsilte Anèks 1 pou yon lis etid/evalysasyon sou dlo

⁵⁵ Ibid

e“etandone lajè rezèvwa dlo souteren an, pa gen rezon kwè ke lòt demann itilizatè nan jounen jodya ak pita ap gen konsekans sou rezèv dlo souteren an”. Etid la egzamine tou sa popilasyon rejyon an ap bezwen pita epi li konkli ke konsekans PEK la sou dlo souteren an ””pa t enpòtan lè nou konsidere demann pou dlo ki fèt nan jounen jodya e ki prevwa pou demen pa rapò ak rezèv dlo souteren yo”.

- 3.33 Kalite dlo souteren an te evalye ant fevriye 2013 ak jiye 2015. Pou travay sa a, yo te itilize yon pyezomèt (yon enstriman pou mezire presyon dlo a) e yo te plase youn nan yon sitèn ki an fonksyònman. Rezulta yo montre ke kalite dlo a te bon e dapre nou, kalite a ap kontinye bon pou yon bon tan ankò. Suivi a ap kontinye pandan pwochen lane sa yo pou teste kalite dlo a.

Enkyetid pou PEK Nasyonal Twa Be

- 3.34 BED la travay ak Gouvènman ayisen an pou mete sou pye yon seri pwogram pou asire pwoteksyon Be Karakòl la. Youn nan eleman enpòtan pou diminye ak adousi konsekans kreyasyon ak fonksyònman PEK la, se te sipò BED la bay pou bati PEK Nasyonal Twa Be a (PN3B). Sipò sa a te kouvari: (i) alokasyon bidjè pou operasyon don ki pote nimewo HA-L1076 e HA-L1091 pou finanse plizyè etid ak enfraestrikti, ekipman, ak pèsonèl pou jesyon PN3B a, e (ii) apwobasyon yon kowoperasyon teknik (HA-T1180 – Diminye konsekans sou anvirònman PEK la nan Karakòl) pou diminye konsekans sou anvirònman nan rejyon Nò Ayiti a, espsyalman nan Karakòl. Etid ki fini yo te kouvari aspè sila yo: (i) Baz done ekolojik rapid - Twoudinò⁵⁶, e (ii) Envantè baz done ekolojik pou PN3B, san bliye Analiz patnè ak Ealyasyon danje yo.⁵⁷ Etid ki sou wout pou facilite yon jesyon PN3B kòmsadwa, se sila yo: (i) kontra pou jwenn lòt mwayen pou viv nan pèspektiv konsepsyon ak egzekisyon yon pwogram edikasyon sou anvirònman; angajman kominotè ak siveyans nan PN3B, ak yon devlopman ekonomik e yon analiz chenn valè a; (ii) yon etid valè ekosistèm yo ak vilnerabilite yo enfas chanjman klimatik ak danje pou katastwòf yo nan Zòn pwoteje Twa Be. Etid sa yo reprezante eleman kritik k ap vin konplete egzekisyon Plan jesyon PN3B a ke Nature Conservancy (ke USAID ap finanse) ap mete sou pye. Etid sa yo demonstre angajman BED la pran pou asire ke mezi sa yo aplike pou pwoteje resous natirèl zòn lan e miyore kondisyon kominate k ap viv nan PN3B an limenm.

Enkyetid sou kesyon ki gen arevwa ak kalite anvirònman an

- 3.35 Wout prensipal andeyò PEK la asfalte e pi fò trafik la pase sou wout prensipal sa yo. Sèl wout ki pa asfalte, se antre ki sou kote ès la. Antre sa pa itilize souvan ditou e se pousta pa gen anpil pousyè ki leve sou wout sa.
- 3.36 Pou koulye a, tout fatra ki pa danjere, ki soti nan PEK la e ki se rezulta aktivite li, transpòte nan yon kote tanporè nan Madrasse. Aktyèlman, resiklè nan Kap Ayisen kolekte fatra ki resiklab yo (plastik ak katon/bwa) pou yo ka pwolonje ekzistans

⁵⁶ Konsilte: <http://www.iadb.org/Document.cfm?id=38957723>.

⁵⁷ Konsilte: <http://www.iadb.org/Document.cfm?id=40707195>.

depotwa a. BED la ap prepare yon operation (HA-L1106 – Jesyon fatra solid ak amelyorasyon zòn iben yo nan Nò Ayiti⁵⁸) pou miyore jesyon fatra nan Nò a, san blyie konstriksyon yon depotwa nan Limonade, ak yon sistèm pou kolekte fatra nan Kap Ayisyen, plizyè lòt komin (tankou Limonad ak Katye Moren) nan PEK la.

- 3.37 Pa gen anpil fatra danjere ditou ki jenere nan PEK la (sitou dronm Iwil ak batri); malgre sa, BED la ekzije pou yo bati yon enstalasyon pou resevwa fatra, yon jan pou asire fatra byen antase anvan yo tretre li kòmsadwa. Pou koulye a, fatra danjere ke konpayi ki bati PEK la jenere, ap antase nan kan konpayi a dapre yon seri pwosedi espesifik pou reglemante separasyon ak estokay. Gen fatra danjere (dronm Iwil ki sèvi déjà) yo voye Pòtoprens pou yo ka trete. Gen yon demann pwopozisyon ki soumèt pou konsepsyon ak konstriksyon yon enstalasyon andedan PEK la (ke ITE ap jere e BED la ap finance). Yo prevwa enstalasyon sa a ap fin bati nan mitan 2017.

Enkyetid sou lòt danje sosyal

- 3.38 ESMR ki pote dat novanm 2015 lan pou operasyon HA-L1101 fè remake ke, pandan li te byen posib PEK la ta ka mennen yon kwasans ak yon migrasyon rapid, konsekans sa yo pa sanble konkretize, espesyalman nan sa ki gen arevwa ak nouvo enstalasyon. Men, pou diminye danje potansyèl sa yo e pou ede Gouvènman ayisyen an ak kominate lokal prevwa kwasans demografik potansyèl la, soti nan lane 2013, BED la reyalize yon seri etid pou konprann kwasans demografik la, demann pou mobilite nan lavni ak yon etid sou prezans danje natirèl yo ansanm ak konsekans chanjman klimatik yo. Tout etid teknik sa yo ede nan fòmilasyon rekmandasyon pou planifikasyon itilizasyon tè yo ak jesyon nan rejon iben yo nan kat komin ki pi pre PEK la – Limonad, Karakòl, Terye Wouj ak Twoudinò. Etid sa yo ak rekmandasyon final sou planifikasyon te jwenn finansman nan yon kowoperasyon teknik⁵⁹ ke Inisyativ BED pou vil dirab la⁶⁰ te finanse, ansanm ak yon lòt kowoperasyon teknik⁶¹ ke ITE te reskonsab.. Rekomandasyon final sou itilizasyon tè yo pou kat komin ki mansyone piwo a ap fini nan fen dezyèm trimès 2017. Pou aspè anvirònman yo ki diskite piwo a, BED la pran mezi bonè pou diminye danje sosyal potansyèl yo.
- 3.39 BED la finanse yon evalyasyon ansanm konsekans yo (EAK) ak EAK aktyalize CIA⁶² pou egzamine pi gwo danje sa yo. Nan kad kwoperasyon teknik sa anba nimewo HA-T1209 (Ranfòsman kapasite PEK la nan domenn anvirònman, lasante ak sekirite⁶³), BED la ap pran dispozisyon pou rekrite yon konpayi sou kontra pou pwopoze yon inisyativ pou vanse ak aplikasyon mezi ki dekri nan EAK aktyalize a. Inisyativ sa a ap

⁵⁸ Konsilte adrès sila: http://www.iadb.org/en/projects/project-description-title_1303.html?id=HA-I1106.

⁵⁹ Kowoperasyon teknik yo, se: HA-T1185 (Koulwa devlopman nan Nò – Egzekisyon ICE), HA-T1186 (Koulwa devlopman nan Nò – Egzekisyon ICE) e HA-T1196 (Plan mobilite ak pwojè anvan envestisman pou Koridò Developman nan Nò` Ayiti).

⁶⁰ www.iadb.org/cities

⁶¹ HA-T1083 (see http://www.iadb.org/en/projects/project-description-title_1303.html?id=HA-T1083).

⁶² Konsilte:<http://www.iadb.org/Document.cfm?id=39970805>.

⁶³ Konsilte: http://www.iadb.org/en/projects/project-description-title_1303.html?id=HA-T1209.

entegre patnè kle nan Nò Ayiti pou asire ke mezi yo fè sans e yo kapab aplike sou teren an. BED la ap finanse tou yon Plan rejonal global k ap konsidere devlopman ak kwasans ki prevwa nan zòn developman Kap Ayisyen - Wanament, pandan l ap konsantre sou planifikasyon nan delè kout jis 2030 e l ap panche espesyalman sou pwoteksyon resous yo, devlopman ekonomik, sipò pou enfraestriki ak ranfòsman kapasite yo.

4 Aksyon Direksyon an

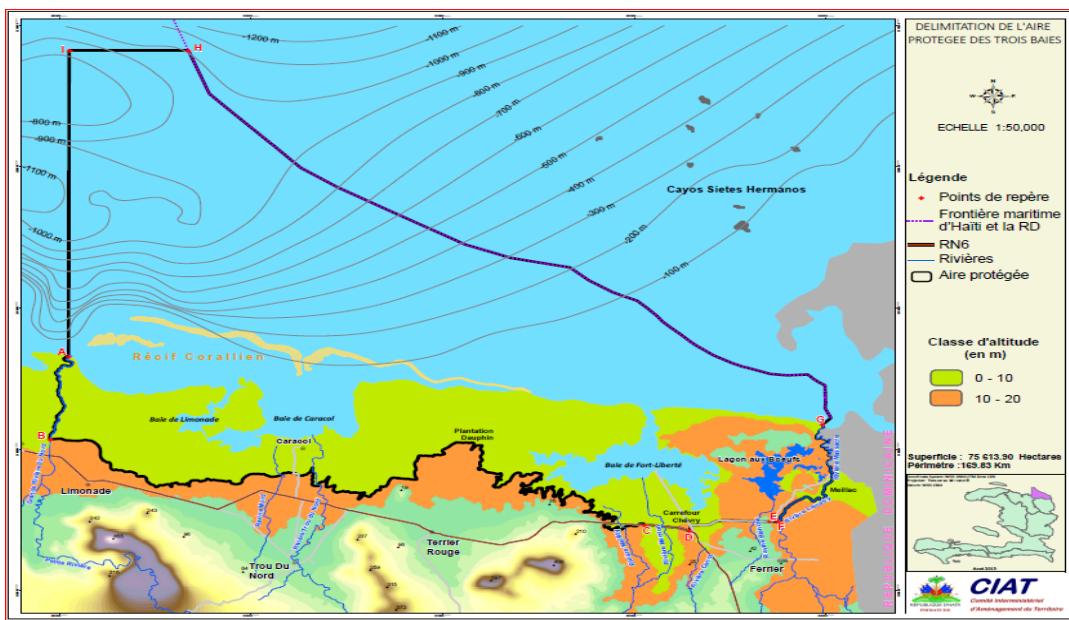
- 4.1 Dapre Direksyon an, objektif Demann lan se jwenn sipò atravè Faz Konsiltasyon MICI lan pou mete sou pye yon kad ki pou fasilite yon angajman estriktire. Direksyon an rekonèt ke yon angajman pèmanan pou idantifye kesyon kle e travay pou rezoud yo, se yon bagay ki enpòtan e se ak satisfaksiyon li resevwa envitasyon pou peryòd konsiltasyon an.
- 4.2 Malgre sa, Direksyon an ta renmen fè remake ke yo pa t soumèt li domèn sila yo ki bay enkyetid e lòt demann non plis; se poutèt sa, dapre seksyon 22.d politik MICI an (MI-47-6), yo pa resevab. Men domèn yo: kreyasyon yon mekanis verifikasiyon konpansasyon ak reklamasyon; (ii) demann enfòmasyon pou yon sipò espsifik pou fanmi (sipò pou edikasyon) ke pwogram lan afekte; (iii) demann enfòmasyon sou konsekans pou anvirònman ak kondisyon sosyal yo, danje ki asosye ak jesyon yo nan sa ki gen arevwa ak Rivyè Twoudinò, danje pou Karakòl; diminisyon disponiblité dlo ak kontaminasion dlo sifas la, kontaminasyon atmosfè a, kontaminasyon tè a, move kondisyon travay nan PEK la ak lòt konsekans sosyal ki kreye ak popilasyon k ap vini a.

5 Anèks

- 5.1 Anèks 1: Lis etid sou dlo /evalyasyon ki gen enpòtans kle.
  - Développement et gestion des ressources en eau (I) (UNDP) – 1991
  - Développement et gestion des ressources en eau (II) (UNDP) – 1991
  - Prospection géophysique pour la recherche de l'eau souterraine en Haïti (UNDP) – 1991
  - Water Resources Assessment of Haiti (US Army Corps of Engineers) – 08/1999
  - Geology and hydro-geology Study- Université Quisqueya – 12/2010
  - Estudio Acuífero Sitio 15 (EPSA- LABCO) – 03/2011
  - Étude de la demande, source, traitement et disposition d'eaux pour un parc industriel en Cap Haïtien- Haïti (Louis Berger) – 04/2011
  - Analyses de l'eau souterraine et de surface (FAMV) – 05/2011
  - Rapport préliminaire d'étude géotechnique PIRN (Laboratoire National du Bâtiment et Travaux Publics (LNBP)) – 07/ 2011
  - Preliminary Hydrological Assessment Final (ENVIRON) – 08/2011
  - Addendum to the Preliminary Hydrological Assessment (ENVIRON) – 10/2011
  - Summary report of drinking water supply system & wastewater treatment system (TITAN Engineering) – 03/ 2013

- Water Quality, Quality and Integrated Resources Management in Northern Haiti (Florida International University) – 03/2016

5.2 Anèks 2: Kat ki endike kote PN3B ye

- 5.3 Anèks 3: *Réunion de partage d'informations BID/UTE/ACTION AID/AREDE/CPVTC – Aide-Mémoire* (Private).
  - 5.4 Anèks 4: *Evaluation des pertes de revenus occasionnées par l'installation de la clôture provisoire du parc industriel de la région nord, Caracol, nord-est* (Private).
  - 5.5 Anèks 5: Rapport d'Envergure du Plan d'Action de Réinstallation du Parc Industriel dans la Région du Nord d'Haïti (Private).
  - 5.6 Anèks 6: September 2011 Memorandum of understanding – *Protocole d'Accord* (Private).
  - 5.7 Anèks 7: September 2013 Act of commitment (Acte d'engagement) (Private).
  - 5.8 Anèks 8: *Plan d'Engagement des Parties Prenantes (PEPP)* (Private).
  - 5.9 Anèks 9: *Development of the Industrial Park Model to Improve Trade Opportunities for Haiti* (Private).

5.10 Anèks 10: Trou-du-Nord River water quality results

Baz done mwayen pou Twoudinò (2013-2014)		Antre PEK	Soti PEK
OD	mg/l	2.83	4.01
BOD ₅	mg/l	4.88	3.73
COD	mg/l		
Turbidity	NTU	12.77	14.50
N total	mg/l	0.52	0.49
P total	mg/l	0.05	0.04
Lwil ak grès	mg/l	0.00	0.00
Total Kolifòm (bakteri)	NMP/100 ml	4.05E+04	9.70E+03

Done mwayen pou evalye konsekans sou Rivyè Twoudinò 2015-2016		Antre PEK	Sòti PEKet
pH		7.99	8.04
DO	mg/l	7.60	7.78
BOD5	mg/l	6.25	6.15
		2.00	2.33
COD	mg/l	17.85	17.38
Turbidity	NTU	30.55	26.08
Total Nitrojen	mg/l	0.44	0.87
Total Fosfò	mg/l	0.40	0.40
Lwil ak grès	mg/l	1.39	1.25
Total Kolifòm (bakteri)	NMP/100 ml	4.65E+04	3.54E+04
Total sispansyon (TSS)	mg/l	110.33	109.38
Temperati	°C	29.82	30.07
Kondiktivite	µS/cm	281.00	284.33
Sanblan koulè	UPC	117.50	109.00
Vre koulèr	UPC	58.17	64.33

5.11 Anèks 11: Effluent water quality at the discharge point of the WWTP

Direktiv IFC	Mwayèn chak mwa ant mwa dawout ak mwa desanm 2016 ⁶⁴
pH	6 a 9
DBO5	< 30 mg/l
DCO	< 125 mg/l
N	< 10 mg/l
P	< 2 mg/l
Lwil ak grès	< 10 mg/l
Total solid an sispansyon (TSS)	< 50 mg/l
Mwayèn jewometrik⁶⁵ pa mwa depi fevriye 2016⁶⁶	
Total Kolifòm (bakteri)	< 400 NMP/100 ml
	224

⁶⁴ To calculate the averages when values were under the detectable limit zero was taken.

⁶⁵ Mwayèn jewometrik la te klakile etandone volim total Kolifòm yo mezire chak jour..

⁶⁶ Pou kalike mwayèn yo lè valè yo rete anba yon limit ki paka depiste.